

Setkání vodohospodářů při příležitosti Světového dne vody 2023

Svaz vodního hospodářství ČR, z.s. spolu se SOVAK ČR, Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí uspořádal dne 22. března 2023 v Kongresovém centru Praha již 27. celostátní setkání vodohospodářů při příležitosti oslav Světového dne vody, jehož letošním mottem bylo „Accelerating Changes“. Jak vnímají toto heslo předseda představenstva SOVAK ČR Vilém Žák, předseda představenstva SVH ČR, z.s. Petr Kubala nebo Pavel Punčochář z Ministerstva zemědělství nalezli čtenáři časopisu v předchozím čísle č. 3.

Slavnostní setkání zahájil předseda představenstva Svazu vodního hospodářství ČR, z.s. Petr Kubala, který přivítal čestné předsednictvo, ve kterém zasedli zástupci organizátorů setkání – ministr zemědělství Zdeněk Nekula, náměstkyně člena vlády Eva Volfová z Ministerstva životního prostředí, poslankyně a členka zemědělského výboru a výboru pro životní prostředí Jana Krutáková, ředitel SOVAK ČR Vilém Žák a Jiří Paul, místopředseda CZWA. Pozdravil více než 220 účastníků slavnostního setkání vodohospodářských podniků a společností z oborů vodovodů a kanalizací a vodních toků, zástupců státní správy i konzultačních a projektových firem působících ve vodním hospodářství a připomněl význam letošního hesla Světového dne vody.

Současně poděkoval partnerům Světového dne vody, jejichž loga představil na obrazovce.

Ministr zemědělství Zdeněk Nekula, který poskytl záštitu na organizaci této akce, sdělil, že pro vodohospodáře „zrychlení změny“ představuje nutnost urychlit opatření pro zabezpečení dostatku vodních zdrojů nejen pro současnou potřebu, ale rovněž pro budoucí generace. Ochrana před následky sucha je jednoznačně dlouhodobým úkolem.

Konstatoval, že jenom díky poklesu spotřeby vody v posledních 30 letech jsme přečkali suché období let 2015-2019 bez významných problémů. Nicméně ze stávajících vodních zdrojů bylo odebráno přes 30 %, což je hodnoceno v Evropě jako významný vodních stres. V oblasti zásobování obyvatel pitnou vodou a dostatku vody pro výrobu elektrické energie, což jsou bezpochyby priority, sehrály zásadní úlohu přehradní nádrže. Připomněl, že zdroje vody pro 50 % vyrobené pitné vody zajišťuje 47 vodárenských nádrží, které za celé období existence nikdy neomezily odběry pro vodárny, i když několikrát jejich zásobní objem poklesl pod 30 % původního objemu. Velmi podstatná je skutečnost, že i při současných mírných zimách s nedostatkem průměrné sněhové pokrývky našeho území se objemy nádrží stačí přes zimní a jarní období doplnit tak, aby překlenuly případná další období sucha.

V trendu vývoje klimatu je pro nás zásadním zjištěním, že se roční úhrny srážek nezmění, dokonce lze předpokládat jejich mírný růst. Z toho vyplývá, že do roku 2040 není dodávka pitné vody ohrožena ve vodárenských systémech, kde zdrojem vody jsou vodárenské nádrže. Pokud ovšem by výrazněji rostoucí teploty vzduchu vedly k omezenému doplňování jejich stávajících objemů, zejména u menších nádrží, bude nutné tyto zdroje povrchových vod rozšířit výstavbou dalších nádrží. Vhodným příkladem je zahájená výstavba přehrady Vlachovice na Zlínsku.

Naprosto jiná je situace u zdrojů podzemních vod. Z jejich disponibilního objemu je odebíráno 80 % pro zajištění výroby poloviny objemu pitné vody. Dostupnost pitné vody ze zdrojů podzemní vody ohrožuje jejich nedostatečné doplňování v důsledku chybějící sněhové pokrývky a rychlého povrchového odtoku vody z přívalových srážek. Přesto se stále mnoho aglomerací soustřeďuje na jejich využití i v budoucnu, a proto se snaží pohloubením vrtů a studní zvýšit zabezpečení vody. Jednou z významných příčin tohoto přístupu je nízká úroveň poplatků za odběr podzemních vod, zejména v porovnání s platbami za odběry povrchových vod. Orientace na zdroje podzemních vod není do budoucna udržitelná cesta při

zmíněném výhledu růstu teplot vzduchu s důsledky pro nárůst výparu vody z povrchu krajiny. Proto ministerstvo již několik let nabízí podporu pro propojení veřejných vodovodů a jejich napojení na zdroje s dostatečnou, kvalifikovanou a udržitelnou kapacitou – což jsou vodárenské nádrže.

Eva Volfová konstatovala, že dopady klimatické změny spolu se současným špatným stavem krajiny vyžadují „urychlení změny“ v přístupu k řešení relevantních opatření. Zejména je třeba urychlit opatření k zadržení vody v krajině, postupné obnově říčních ekosystémů i stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině včetně sídel.

Připomněla zásadní strategický dokument: „Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR“, obsahující adaptační strategii, zaměřenou na řešení všech významných projevů změny klimatu v Česku. Jejím cílem je prostřednictvím navrhovaných opatření a úkolů zvýšit připravenost České republiky na změnu klimatu.

Ministerstvo zajistilo k urychlení realizace relevantních opatření finanční podporu, kterou zajišťuje Státní fond životního prostředí převážně u Operačního programu Životní prostředí. Podrobné představení možných finančních podpor v působnosti ministerstva životního prostředí obsahuje prezentace vrchního ředitele Kříže.

Dále zmínila, že v oblasti vypouštění odpadních vod bude brzy aktuální implementace aktualizované směrnice o čištění odpadních vod.

Ohledně připravované nové legislativy zmínila paní náměstkyně tzv. „havarijní“ novelu vodního zákona, kterou zejména vyvolaly zkušenosti z havárií na Bečvě; v jednání je i úprava ústavní ochrany vod.

Se zdravicí a poděkování vodohospodářům za jejich náročnou a odpovědnou činnost a dále k významu vod i letošnímu heslu Světového dne vody vystoupila v úvodu setkání vodohospodářů i **poslankyně Jana Krutáková**.

Jiří Paul ve své zdravici za Asociaci CZWA vyjádřil, že udržitelnost života přímo souvisí s udržitelností vodních zdrojů, pro což každý musí udělat maximum co může.

Úvodní blok prezentací ukončili svým prezentacemi **předseda představenstva SVH ČR, z.s. Petr Kubala** a **předseda představenstva SOVAK ČR Vilém Žák**.

Dalšími přednášejícími byli **Aleš Kendík, vrchní ředitel sekce vodního hospodářství MZe** a **Jan Kříž, vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí z MŽP**, kteří prezentovali aktuální informace z jimi řízených sekcí ministerstev.

Odborné prezentace zakončilo vystoupení **ředitelky „Vodního domu Hulice“ Kateřiny Zemanové** na téma „vzdělávání o vodě“ na příkladu zkušeností z výchovných a vzdělávacích akcí organizovaných Vodním domem u vodního díla Želivka pro veřejnost a zejména školy.

Všechny zde uvedené prezentace lze nalézt na www.svh.cz- a na www.sovak.cz.

Děkujeme partnerům Světového dne vody 2023

